

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 6 Iulie st. v.

Agităm contra statului: aceasta ni-e vina, pentru această vină suntem trimiși pe banca de acușați și, ca să fim osândiți, ni se dau drept judecători tocmai cei mai neîndurați dintre adversarii nostri.

Am spus în nenumărate rânduri, că nu agităm, ci ne mărginim a spune adevărul asupra sentimentelor poporului român, am dovedit-o chiar aceasta prin patruzeci și opt de adrese de aderare, ce ni s'au trimis din cele mai de căpetenie centre de populațiune română.

Vorbim, precum vorbim, pentru-că așa vor Românii din țările coroanei ungare să se vorbească în numele lor, și nu numai am fi huiduiți, dacă am vorbi altfel, dar' am da totodată ori și cui dreptul de a ne ocări ca pe nisce fățarnici și perfidi tănuitori ai adevărului, ca pe nisce slugi umilite și necredincioase, care măgulesc slăbiciunile stăpânului preocupat de el însuși și incapabil de a-și da seamă despre greșelile ce face.

Guvernul țării însă și opiniunea publică maghiară nu vor să le spunem adevărul, căci, spuindu-l în auzul lumii întregi, îl află și cercurile politice din monarchie și din străinătate, ear' interesele speciale ale rasei maghiare cer, ca aceste cercuri să fie informate numai de Maghiari și de birnicii lor asupra situațiunii din Ungaria. De aceea se iau fel de fel de măsuri spre a ne intimida, ba suntem în cele din urmă trimiși la Cluj și colegii nostri maghiari mai au și obrazul de a ne spune, că aici, la Cluj, de sigur că vom fi osândiți, încât nu ne rămâne decât să ne punem pază gurii.

Să ne intimidăm?!

Cine să ne intimideze?!

Noi, ăști câțiva, care am luat asupra noastră sarcina de a spune adevărul?

Adecă de ce să ne temem?

Că concetățenii nostri din Cluj ne vor osândi și respectivii procurori ung. reg. vor avea mulțumirea de a ne trimite în virtutea unui verdict în temniță?

Întrebarea e însă, cine a pronunțat acest verdict și care sunt motivele condamnării.

Un verdict pronunțat de curtea cu jurați din Cluj contra noastră n'ar avea importanță decât atunci, când s'ar dovedi, că stăm în adevăr în conivență cu dușmanii țării, cum insinuă onorabilul deputat dela Sătmăr, ori că lucrăm în adevăr pentru turburarea ordinii publice, că îndemnăm la nesupunere câtră lege și câtră autorități. Aceasta însă nimeni nu o va putea dovedi, și de aceea, chiar dreaptă fiind judecata pronunțată de concetățenii nostri din Cluj totdeauna va produce impresiunea unui act de violență, și onoarea noastră, buna noastră reputațiune nu va fi atinsă de ea.

Atinsă ar fi onoarea noastră numai atunci, dacă am fi osândiți de aceia, în numele cărora vorbim. Condamnați fiind

de acestia, ori și cine ar avea dreptul de a ne dice: Ești un miserabil, ai spus un neadevăr, ca să stîrnesci vrajbă între nisce oameni, care altfel trăiau în cea mai bună pace, ai abusat de condeiul pus în mîna ta și de încrederea fraților tăi.

De aceasta am pute să ne temem: de temnițele d-lui Tisza nici odată!

Și dacă ne-am teme, ce ar fi mai de parte?! Am da lumii, le-am da îndeosebi și Maghiarilor dreptul de a ne desprețui. Dar' Maghiarii își fac iluziuni deșerte, când își închipuiesc, că nu s'ar găsi între Românii din țările coroanei ungare destui alți oameni mai cu inimă, care ar aspira la onoarea de a fi trimiși de Clujeni în temniță pentru-că au îndrăsnit a spune adevărul asupra sentimentelor poporului român.

„Ca presa să treacă norocoasă prin aceste vremi, — dice „Sieb. deut. Tagblatt,“ — aceasta va afîrni în mare parte dela publicul, în al căruia serviciu se află; se pune la încercare și statornicia, bărbăția și sinceritatea de convingeri a publicului.“

Înzadar sînt toate încercările de a ne intimida pe noi cîtă vreme marea mulțime a Românilor simte, precum simte, și vrea ceea-ce voiesce, căci această mulțime își va găsi totdeauna oameni gata de a spune adevărul în numele ei, precum scie să persecute pe aceia, care nu intră în vederile ei.

Avem un martor foarte prețios pentru aceasta: e dl Grigorie Moldovan, care atît în răspunsul, pe care l'a dat „Tribunei,“ cît și într'un alt articol publicat în „Nemzet,“ se plînge de persecuțiunea, la care se expun Românii, ce nu se isolează de societatea maghiară.

Dl Grigorie Moldovan ține prea mult să fie socotit Român, ba chiar Român, care ține mult la neamul seu, fiindcă toți oamenii cum se cade țin la neamul lor.

Bine! Ce folos are dl Grigorie Moldovan din aceea, că este Român, încât ține atît de mult să și fie socotit Român? Nici un folos poate; are însă o mulțumire, pe care concetățenii nostri maghiari n'o înțeleg poate.

Românii acestia, pe care atît de mult le place să-i socotească prosti și inculți, înzadar! nu sînt o rasă primitivă, ci urmași ai unui neam de oameni, care încă acum două mii de ani stăpînia lumea civilizată. Și nu se perde cu deservire ceea-ce s'a produs odată în lumea organică: calități trupesci și sufletesci, care s'au ivit odinioară ca urmări ale unei îndelungate dezvoltări în deplină desfășurare, se reivesc și astăzi ca germenii moșteniți prin atavism, și printre păstorii dela munte, ori printre plugarii de pe văi întâlnim adese-ori oameni, care, puși în alte împrejurări, s'ar ridica mai pe sus de nivelul poporului lor, la valoare universală. Și în timpul, cît a avut a se lupta cu popoarele barbare, care au năvălit asupra acestui pămînt și au nimicit cultura adusă de el aici, acest popor n'a stat sterp, și numai noi, care îi cunoaștem viața, știm cîtă bogăție, cîtă frumusețe, cîtă germenii de

înalțare culturală sînt în poezia, în obiceiurile, în datinele, în individualitatea lui națională. A fi membru al unui asemenea popor este o mulțumire, la care foarte cu anevoie poate să renunțe un om cu oarecare conștiință de sine.

Căci privești împregiurul tău, îți dai seamă despre cele ce-ți stau în față și presimți, că viața aceasta, care abia acum se intramă, are să se închege, să se îmbogățească, să se înalțe, că poporul acesta are să ajungă odată la o mare valoare culturală, nu poate ca Veneția, stăpîna pe mări și pe țărmuri, ci ca Florența unul dintre călăuzele omenirii înspre lumile ideale.

Acesta e idealul, care ne preocupă pe noi și pe care îl presimt și masele poporului român: de aceea sîntem atît de îndărătnici și de aceea Românul opin-car iubesc atît de mult pe toți cei ce-și dau partea de lucrare la întemeierea vieții românești și persecută cu atîta asprime pe cei ce se pleacă și nu susțin cu toată hotărîrea cauza română.

Dl Grigorie Moldovan își exprimă părerea de rău, că de un timp încoace nici un operat literar nu a mai vădut lumina la noi.

De aceasta noi avem dreptul de a ne plînge, ear' nu un om, care a desertat în lupta culturală, luând parte la lucrarea literară maghiară, unde nici începător, nici continuator nu putea să fie. Noi stăm aici și ne căzim să adunăm elementele pentru întemeierea unei vieți culturale, pe care o vedem în gîndul nostru mai presus de aceea, la care vor pute să ajungă vre-odată Maghiarii, care n'au în ei destulă iubire de lumină, pentru-ca să înceteze a-și mai consuma puterile spre a ne lipsi pre noi de libertatea de dezvoltare.

Ce vor Românii?

Nu vor să stăpînească nici țeri, nici popoare, ci numai ca ei să nu fie stăpîniți.

Au trecut timpurile, când Turcii, Tătarii, Cazacii, Leșii și Maghiarii puteau să oprească desfășurarea puterilor unui popor ca noi, care a fost stăpînit veacuri îndelungate tocmai fiindcă avea menire culturală, și datorită fiecărui om este de a nu-l lăsa pe Maghiari în iluziunea, că aceste timpuri se mai pot întoarce.

Astăzi e timpul nostru, și ei trebuie să se împace cu gîndul, că aici pe pămîntul acesta au să intre în liberă concurență culturală cu noi.

Aceasta o voim, și cîtă vreme numai aceasta o voim, nu ne temem de nimeni și de nimic, dar' nici nu alungăm dela noi pe nimeni, care e gata de a se uni cu noi.

Revistă politică.

Sibiu, 6 Iulie st. v.

Războiul anglo-rus ne stă dinaintea ușei și acum toate șansele unei împăcări între Rusia și Anglia sînt reduse la nulă. Cea dintăiu

bubuitură de tun va da signalul izbucnirii războiului între aceste două puteri.

În urma celor mai proaspete sciri, Rușii înaintează nerespectînd teritoriul persian, în coloane puternice spre pasul dela Zulficar, cu privire la care Rusia a recunoscut, că are să rămână în posesiunea Emirului. Situațiunea e de tot critică și pericolul unui războiu pentru toată Europa e destul de mare.

Dispozițiunea în Londra e cu deservire războinică, și sub impresiunea acestei dispozițiuni guvernul englez va trebui să insiste prelungă aceea, ca Rusia să se supună, sau va trebui apoi el să se retragă încă înainte de alegeți.

O depeșă din Petersburg anunță că cercurile guvernamentale rusesci păstrează cea mai mare rezervă față cu cele ce se petrec în Asia; nu ascund, că situațiunea e în cel mai mare grad serioasă, sînt însă hotărîți a nu renunța sub nici o împrejurare dela pretențiunile de până acum, pentru de a salva onoarea angageată a Rusiei. Și dispoziția publicului rusesc e agitată și pregătirile de războiu se continuă în măsura cea mai mare.

„Daily Telegraph“ comunică: „Negotările anglo-ruse în cestiunea afghană devin tot mai serioase. Guvernul rusesc a format încă înainte de repășirea lui Gladstone nisce pretențiuni la o poziție, care l'ar asigura stăpînirea faptică asupra pasului dela Zulficar. Cabinetul Salisbury a declarat, că pretențiile aceste sînt incompatibile cu dispozițiunile pactului încheiat între Granville și Giers. Cu privilegiul schimbărilor de idei, Rusia s'a arătat cam indulgentă și a pretins, ca afacerea aceasta să se substearnă comisiunii pentru regularea graniței, la ceea-ce Salisbury nu se poate învoi. Tonul notei engleze e conciliabil, însă hotărît.“

„Saint James Gazette“ ține că situațiunea din Asia e atît de amenințătoare, încât va fi primejdioasă chiar și pentru afacerile interne ale Angliei.

Revista diarelor.

Articolul d-lui Greif din „Revue du Mond Latin“ l'a neliniștit mult pe Maghiari. „Nemzet“ scrie:

„Dl Francisc Greif, cu al cărui nume de sigur acum se întâlnește pentru prima oară cetitorul, l'și-a propus, că fără cruțare va rupe vîlul ce acopere păcatele Maghiarilor, pe care le-ar fi sevîrșind în țeara lor în contra celorlalte naționalități, și cu deosebire în contra Românilor. Cu acest propus a scris în revista „Revue de Monde Latin“ un articol, de altcun slab, și de aci se poate informa cavaleriasca națiune franceză despre acele nedreptăți strigătoare la cer, de cari se împărtășesc Românii din Ungaria. În contra legiunilor lui Traian, astfel se scrie în acel articol, s'a declarat războiul de extirpare și Maghiarii nimicesc nu numai drepturile poporului român, ci atentează la limba, datinile, ba chiar la întreaga lui existență.“

„Întru adevăr norocul e, că individualitatea publicistică a d-lui Greif e tot atît de necunoscută în Franța, ca și la noi; la dincontră ar trebui să primim de compromisă reputațiunea noastră națională, pe care întru adevăr sîntem mândri. Așa ne aducem aminte că revista latină e proprie o întreprindere valahă, pe care înainte

cu vre-o doi ani au înființat-o câțiva Români de o fantasiă exaltată — adevărați descendenți de ai împăratului Traian — cu scopul ca să fie și în Apusul cult reprezentantă a intereselor compatrioților lor apăsăți, care Apus a fost pe deplin neinformată până în timpul mai nou. Deși ne încumetăm a micșora însemnătatea scriitorului și a articolului, trebuie să recunoaștem marea istețime, cu care s'a prelucrat „materialul” și modul cu care se îngrijesc lățirea aceluia. Dl Francisc Greif, nici nu trebuie să se ostenească pe pământul celor apăsăți. . . . ci ia simplu ori care exemplar al „Tribunei” și, presupunând, că scie românește, traduce articolul în care din cuvânt, în cuvânt e spus tot aceea, despre ce atât în Paris, cât și altundeva, de sigur numai acum primesc prin dînsul informațiuni. Și această procedură e cu atât mai cu scop, deoarece-afară de basă mai e însoțită și de alte avantagii. Sau n'are preț înodit un astfel de articol, pe care, după părerea sa în revista latină, îl poate reproduce în schimb „Tribuna”? — din cuvânt în cuvânt? Nu se exprimă oare prin o astfel de voce franceză o dreptate sinceră, nu întâlnește ea simpatia la cetitorii „Tribunei”, cari pot să vadă cu ochii lor, că într-o adevăr în marea capitală a Franciei încă cugetă așa despre starea Românilor din Ungaria ca și în redacția „Tribunei”.

„Decât că nu e fiecare atât de naiv credul, ca publicul cetitor al „Tribunei”.

„Nu este om treaz, care cunoaște rapoartele, care să iee în serios toate acele acuse, pe cari le aduce o parte a presei române de ani în contra Ungariei. Această presă nici n'a învățat nici n'a uitat nimic. Ca-și-când naționalitățile ar fi cu totul puse la dispoziția unei rase, a cărei volnicie nu cunoaște margini, ca-și-când în Ungaria e destul a nu fi Maghiar pentru a fi jertfă persecutată a puterii: astfel de icoană oferă această presă despre o parte a vieții publice din Ungaria. Guvernul n'are nici o instituțiune prin care să nu strângă cestiunea naționalităților în patul lui Procutes. Uită că și pe acest teren ca pe toate celelalte, puterea guvernului e mărginită prin lege, și că special guvernul maghiar e obligat prin o astfel de lege a naționalităților, ca și care acești domni anevoie vor afla în străinătate, unde, după cum arată exemplele, din când în când le place a face aventurii. Pe terenul culteire publice societatea maghiară nu poate face nici un pas de începere, fără ca această presă să nu o tracteze, cu bănuiri; îl consideră pe Maghiar de necult, barbar, și totuși își teme de dînsul propria sa cultură. Cere considerare față cu rasele și naționalitățile, pentru-că să domnească pacea și concordia între ele, și totuși picură veninul urei pe toată ziua în inima conaționalilor sei, și e chiar minune dacă fanatismul ei nu îi cuprinde și pe acestia. Predică necesitatea respectării reciproce a drepturilor, simultan însă contestă dreptul de existență al acelei rase, care e chemată a duce rolul conducător pe basa drepturilor sale istorice, a numărului seu, și a prerogativelor sale deprinse pe

terenul spiritual și material. Îi numește renegați pe aceia, cari cer parte pentru existența lor națională la problemele mari ale țerii, din contră îi achită și îi numește nevinovați pe aceia cari răsoiesc în contra constituției și a ordinii legale.....

E necontestabil, că în mai multe părți ale patriei a constat timp de mai mulți ani, până ce ne a suces a înrădăcina idea de stat maghiar, și nici astăzi nu lipsesc ici coala elemente, care nu sînt îndestulite, cu ordinea actuală a lucrurilor. În general însă se poate observa, că în cercul naționalităților tot mai mult teren cuprinde acea fracțiune de partidă, căreia făcându-i-se urît de succesele dubie ale rezistenței pasive, s'a pus pe bazele legale și voescă să iee parte activă la mișcările politice, administrative, economice și culturale, cari ofer destulă ocaziune pentru validitatea fiilor ori și căreia naționalități, fără ca aceasta să se întempe cu prețul renegării naționalității lor. Și avem firma convingere, că cu cât mai mult va fi în stare țeara, și în țeară rasa maghiară, a-și desvolta și validita fie pe factorii economici, fie pe cei culturali, cu atât mai mare va fi acea putere a atracțiunii, pe care va exercea-o asupra naționalităților, și cu atât mai sigure vor fi condițiunile ideei de stat maghiar, cu cât acele sînt basate pe legile noastre fundamentale. Această desvoltare prevădută al evenimentelor va sdruncina în curînd ceata tribunilor fanatici, cari își continuă astăzi încă neîntrerupți activitatea în coloanele „Tribunei”, „Luminatorului” și „Gazetei”, și a căror cias de moarte va suna în acel moment, când națiunea sănătoasă pășese în drepturile sale și va face imposibilă ori-ce agitație a acelora, cari prostesc poporul.”

Despre instrucția în România

cetim în „Liberalul” din Iași următoarele:

Betrânii își mai aduc încă aminte cu câtă greutate se capătă instrucțiunea la noi și de bună seamă tot ei, care au vădut această țeară atât de înapoiată în cultură, și o ved acum atât de înaintată pot să ne spună deosebirea dintre România de acum, și România de acum o jumătate de veac. Progresul pe toate terenurile este necontestabil, însă fiindcă orașul nostru a serbat al cincidecilea an dela introducerea învățămîntului înalt, despre care în câteva generalități am vorbit în una dintre revistele noastre precedente, vom vorbi acum în câteva cuvinte numai asupra progresului săvîrșit de România pe terenul adevăratei culturi intelectuale, al științei.

Am dîs că betrânii își vor fi aducînd aminte de greutatea cu care învățămîntul se preda la noi, fiindcă nu e mai mult decât un veac de om de când Ioan Eliade Rădulescu, elevul transilvăneanului George Lazăr, în Muntenia, George Asachi în Moldova, împreună cu mai mulți alți bărbați de știință, cu mii de

sacrificii se anevoiau ca să respîndească lumina în acest popor atât de lipsit de binefăcătorul focar al științei.

Românul dela început încă a arătat o vie atragere către civilizație, lucru prin care se explică progresul săvîrșit de el într'un așa de scurt timp. Lipsele de tot felul, precum și obstacolele ce le întimpina la fie care pas, erau prea neputincioase ca să-l poată opri din avîntul ce și-a luat către o adevărată cultură, de care, dacă încă nu ne bucurăm cu deplinătate, vremea când ne vom bucura de ea este foarte apropiată.

Dacă pe când Ioan Eliade Rădulescu, ca un alt Socrate dedea discipulilor sei lecțiuni gratuite în localurile cele mai miserabile, numai în dorul de a respîndi în țeara lui, pe care o iubia așa de mult, știința, pe care el și-o dobîndise aici în țeară prin munca continuă; dacă pe când George Asachi în Moldova căuta pe toate căile să facă prosperarea țerii sale, atât de înapoiate, încât cu multă amărăciune dicea Românilor „popor naiv”; dacă pe când, în sfîrșit, totul era în fașe, pe când nimic nu motiva vre-o speranță pe viitor, — Românii au arătat atîta atragere de inimă, încât uimirea pe ei însuși trebuia să-i cuprindă de progresul ce îl făceau neconștient numai prin zelul și activitatea cător-va bărbați de știință devotați cauzei progresului cultural român, acum când mijloacele de progres, se înțecesc relativ, speranțele ni se însutesc.

Astăzi, avem scoli multe, foarte multe în raport cu timpul ce s'a strecurat de atunci și până acum. În ori ce comună rurală aproape, avem câte o școală primară rurală; în ori ce comună urbană câte mai multe scoli primare urbane; în orașele mai mari — gimnasii și licee; în București și în Iași câte o Universitate cu patru facultăți; prelîngă ori ce mitropolie câte un seminar, scoli normale superioare; scoli normale pentru pregătirea învățătorilor sătesci; o școală de poduri și șosele, conservatoruri, școală de bele arte etc.

În sfîrșit pe toate terenurile, ce ca scop final au știința și progresul, România a înaintat și dă încă probe de o mai mare înaintare.

Deși vorba „Belgia Orientului” se dă României în sens ironic, noi însă care scim în ce împregiurări anume se dă acest ironic epitet, adică totdeauna atunci când se prezintă vre-o mică faptă, care, deși ar pute fi privită ca o abatere dela progres, nu schimbă cu toate acestea într-o nimic adevărată țintă, — nu am desperat niciodată nici de asemenea ironii, ci am vădut, precum am mai dîs, pe România țeară menită ca să lumineze Orientul.

Cu plăcere am lăsat pentru astăzi luptele politice, ca să facem loc acestei reviste, privită numai ca o generalitate asupra progresului nostru, numai ca idee, făcînd abstracțiune de forme, care pot fi — și unele chiar sînt — defectoase.

Cronică.

Venătoare după cuvîntul german. Sub acest titlu cetim în „Kronstädter Zeitung”: „Ellenzék-ul ear” scupă venin, pentru-că i-a venit la mână un circular comercial, scris în limba germană pe hârtie galbînă cu litere negre”, subșris de D. Székely de Zabola et Márkosfalva. „Ellenzék” face următoarele observări: Și acest circular nici nu vine dela Budweis, ci dela Székely-Udvárhely. E o adevărată injurie pentru nobilimea maghiară, că există un librar maghiar, care nu se sfiește în Ungaria a se folosi de tipărituri germane și nu se rușinează de a-și mai acăța de nume și predicatul de nobil maghiar. Antecesorii, cari și-au câștigat acest titlu în serviciul Maghiarismului, s'ar îngrozii, că posed astfel de descendenți. Pfui!”

Tot sub acest titlu cetim în „Kronstädter Zeitung”: Noi nu de mult am comunicat cetitorilor nostri căt de indignat a fost „Ellenzék-ul” pentru o „firmă” germană a birtului Csösz Sábó din Orăștie. Acesta s'a grăbit la „strașnicul Ellenzék” spre a se excusa, că reuniunea industrișilor din Orăștie a cumpărat birtul respectiv, și că ele numai arîndaș și astfel nu poate face nimic în contra firmei germane. „Ellenzék-ul” nu s'a îndestulit nici cu atîta, și își face următoarea observare nebună: Și reuniunea industrială din Orăștie ar pute să o scie, că se află în Ungaria, și că aici nu e cuviincios (idomtalan dolog), de a demonstra cu table germane. „Și „Ellenzék-ul” turbă de mînie, când afirmă cineva, că limbile nemaghiare sînt persecutate în Ungaria.”

Maurițiu Iókai și Adam Müller. Am comunicat, că romancierul maghiar Iókai a adus la cunoștință publică, că manuscritele, care le împărția până acum pe seama iubitorilor de colecțiuni de autografe, numai prelîngă o taxă de 2 fl. de pagină le mai împarte, trecînd banii astfel încuși la „reuniunea de maghiarisare din Cluj”. Față cu aceste cunoșcutil poet german din Budapesta Adam Müller face următoarea declarație: „.... Îmi țin de datorință a aduce aceasta la cunoștință publicului, deoarece-ce s'ar afla sute de Germani, cari ar dori să poseadă un autograf de al scriitorului străin, cari fără de a se gândi vor contribui cu doi florini pentru mormîntul Germanismului din Transilvania. Procedura lui Iókai e foarte importantă și instructivă pentru noi. Acest romancier maghiar numai prin critica germană și prin cetitorii germani s'a făcut atât de mare, și el e mai setos de aprobarea germană, ca orișicare alt autor străin! Precum e de prevădut, Iókai va incasa multe sute de florini pentru manuscritele sale și va folosi suma aceasta spre combaterea Germanismului în Transilvania. „Schulverein-ul” german se tragă din aceasta învățătură; eu îl provoc prin aceasta să imiteze numai decât această metodă de a câștiga bani. El se roage pe toți scriitorii și autorii germani să-și vîndă manuscritele asemenea pentru 2 fl. de pagină în favoarea „Schulverein-ului”, care într-o adevăr e o reuniune de cultură, și se nu mai dee nimeni pe nimica autografe! Acesta e cel mai demn răspuns la dușmănia lui Iókai, care e totodată și o nerecunoștință față cu poporul german!”

Din Bucovina se scrie diarului „Posta” că serbarea anuală a sfîntului Ioan de la Su-

Foița „Tribunei”.

Bunica

de Bojena Němcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare.)

Fluerașul era ciocnit, făcut și cănta frumos. Vilim însă socotia, că mai lipsesce mult să sune așa de frumos ca fluerașul cel ciobănesc al lui Vaňlav. L-se urî să facă fluerașe, își diresă o cărucică dintr'o nuea, se puse dinaintea ei și începî să dea raita pe livadă, ear' cîinii după el.

Barunca, întîndîndu-i surorii sale păpușa făcută gata, grăi: „Nu, dar' învață și însa-ți s'o faci; cine să se joace cu dta, dacă vom începe odată să mergem la școală, o să fi singură aici”.

„Va fi bunica aici”, răspunse fata c'o față, pe care se vedea, că singurătatea aceasta într'adevăr îi era plăcută, dară că îi rămâne tot, dacă-i rămîne bunica.

În mometul acesta dl morar trecu prelîngă casă, și întîndîndu-i Baruncei o scrisoare dîse: „Alergați cu dînsa la măicuța, spuneți că ucenicul meu a fost în oraș și că i-o a dat acolo la poștă”.

„Asta e dela tăicuța!” strigară copiii, năvălind în casă. Doamna Prošek ceti scrisoarea cu față veselă, ear' după ce isprăvi de cetit, îi

vesti pe toți, că tăicuța are să vină în jumătatea primă a lunei lui Maiu, împreună cu doamna principesă.

„De câte ori ne vom mai culca până atunci? întrebă Adelca.

„Cam de vr'o patruzeci de ori”, dîse Barunca.

„Of mult o să mai țină”, grăi fata posomorită.

„Sci ce, o sfătui Vilim; „eu o să-mi fac patru-zece de liniuțe pe ușă și totdeauna când mă scol dimineața, am să șterg una.

„S'o faci asta, îți va trece vremea,” grăi muma rîdînd.

Domnul morar venia dela iaz și se opri. Fața lui era îngrijită, el nu strîmba gura nici nu se uita din coada ochiului, tabachierea o ținea în mână, dar' n'o învîrtia, numai câte odată cu două degete plesnia în căpăcel. „Doară sciți ceva nou, oamenilor buni?” dîse întrînd în odaie.

„Ce s'a întemplat?” întrebă bunica și doamna dintr'o gură, vîdînd că nu este dl taica așa cum obicinuesce să fie.

„Eată-ne aici cu apa de pe la munți.”

„Dumnezeule, îngăduesce, să nu fie năprasnică și rea,” dîse bunica spăriată.

„De asta mi-e frică,” dîse morarul. „Am avut timp de mai multe zile vînturi de ameăți, apoi au venit ploile dela munți și precum măcinătorii, veniți de acolo, povestesc, ci-că toate

păraiele sînt vîrsate și zăpada se topesce cu repeziune. Ast an, socotesc, o să fie rău, nu bine. Eu acum merg iute acasă și o să le curățim îndată toate din calea oaspei celui rău. V'ași sfătui să vă pregătiți și voi, — pașa bună trece primejdia rea. După ameăți vin să mă uit. Băgați de seamă la creșterea apei; d-ta însă, găinușă, să nu te duci la apă”, — adause dl taica pișcînd pe Adelca de obraz. Apoi părăsi casa.

Bunica merse să se uite la iaz. Pe amîndouă lăturile iazului erau nisce iezături zidite din bărne de stejar, între cari creștea feregă. La păreții iezăturilor bunica vedea, că apa a sporit: răsăturile de feregă cele mai de jos erau în apă. Bucăți de lemn, brazde de earbă și crăcile copacilor, șiroiul cel tulbure al riului le ducea toate preste iaz. Plină de îngrijire, bunica se întoarse acasă. Când pornia ghiața, se întempla câte odată, că sloiurile de ghiață grămădite la iaz și șiroiul riului, trecînd repede prin lăpătoc, inundau casa. Totdeauna îi era frică când ghiața începea să se spargă; ai morarului se duceau neînecutat la pîndă, că unde ar fi cu puțință să-i apuce pe dinainte prin spargerea sloiurilor, urcîndu-se ca nisce munți. Dară în contra potopului dela munți nu puteai să le pădădesci. Ca pe un cal sîlbatec năvălia repede din munți, pe drum lua cu sine tot ce i-se punea în drum, rupea iezătura și malurile, do-

boria copaci și case și toate aceste cu o astfel de iuteală, că oamenii nici nu puteau să-și vină în fire. De aceea bunica, fiindcă o mai pășise asta, îndată ce sosi acasă, îi sfătui, să se facă pregăteli la ridicarea lucrurilor din odăi în pod, ceea-ce îndată să și facă.

Într'aceasta veni dl pădurar, care, venind din pădure, și trecînd prelîngă herestrău a și audît că vine apa mare și a băgat de seamă creșterea riului. „Copiii acestia numai v'ar împedeca, și dacă ar veni rău, ce faceți cu ei; îi voi lua sus cu mine”, îmbiea el, și găzdoicele bune bucuroase primîră propunerea lui. Se duceau, se ridicau toate, paserile s'au mutat pe coastă, vaca fî minată la pădurarul.

„Și voi duceți-vă acuma după copii, ca doamna pădurăreasa să nu aibă să se îngrijească de toate,” dîse bunica către fată și către Betca, dupa-ce toate erau puse la cale; eu cu Vorșa vom rămîne aici. Dacă apa pîtrunde în casă, ne vom urca în pod și așa de rău va da Dîeu doară de nu va fi să ne iee cu casă cu tot Aici nu este așa povîrniș ca la moară; de bieții aceia e mai rău.”

Doamna Prošek multă vreme nu voia să primească, ca muma ei să rămînă acolo, dară, când nu voia să se lase, tot trebuî să plece. „Numai cîinii să nu vi se piardă”, îi aduse aminte, părăsind casa.

„De asta să nu-ți fie frică, sciui ei bine

Sciri economice.

Recolta în România. „Cultivatorul” scrie cu datul de 30 Iunie v.:

„Secerișul grânelor și al orzilor s'a urmat și în cursul acestei săptămâni cu multă activitate. Cu ploile ce au fost mai pretutindeni din când în când nu a fost posibil a se termina cu totul secerișul, trebuind a se prelungi și în cursul săptămânii viitoare; această prelungire însă va aduce după sine multe pagube în producțiune, căci, de ploile ce au fost, grânele au început a se desface la spic și a se scutura în timpul seceratului. Asemenea și cu seceratul orzului care s'a cam trecut. Spicul a început a se încovoia și a se rupe cu totul, precând se seceră sau se cosesce. Săcara pe unde a fost semănată este deja secerată, promițând și dină o bună producțiune. Ovesele asemenea au ajuns la maturitate și de Lunia viitoare va trebui să se înceapă recolta. Câți-va cultivatori din pregiurul capitalei au început deja treieratul grâului; producțiunea după cum s'a constatat variază între 30—40 banițe, având greutate dela 61—63 libre. S'au făcut și cate-va vânzări de grâu nou în mici cantități, cu preț de lei 75—80 chila (hârtie).

„Porumburile merg foarte bine în vegetațiunea lor; cu ploile ce au fost însă au crescut prea multe buruieni într'însele; tocmai acum în timpul secerișului cultivatorii nu știu ce trebuie să facă mai înainte; terenii însă fiind-că au avut puține grâne de secerat, activează săpatul lui de a doua oară. În mai multe excursiuni ce am făcut și după alte științe ce avem, recolta este foarte bună până astăzi; cele timpurii au format deja sciuleții în număr îndestulător, promițând o bună recoltă.

„Fasolea asemenea este foarte frumoasă și a început deja înflorirea; meiturile sunt asemenea bune.

„Ploile ce au căzut zilele din urmă au produs în multe părți înecăciune la recolte și livezi, cauzând multe pagube; asemenea și riurile debordând au produs înecăciuni, rupând în cursul lor multe poduri ce au fost construite pe ele.

„În multe localități a căzut și grindină în cursul săptămânii, cauzând mari stricăciuni la semănături; unele fiind asigurate la societăți vor fi despăgubiți cultivatorii, cele mai multe și mai ales ale terenilor nu au fost asigurate.

„Cultivatorii sunt foarte îngrijați că timpul nu este constant spre a-și vedea grânele secerate, strânse în șuri la arie; nu trece o zi sau două fără să nu vie o furtună însoțită de ploie; clăile pe câmp sunt dărimate și udate; dacă timpul nu se va îndrepta, grânele și oazele vor fi amenințate a crește în clăi.”

Piața din Sibiu, 17 Iulie. Grâu Hectolitra 74—80 chilo fl. 5.40 până fl. 6.20, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.80, până fl. 5.60 săcara 66 până 72 chilo fl. 3.40 până fl. 4.—, orz 58 până 64 chilo fl. 3.80 până fl. 4.60, ovės 38 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 3.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.40 până fl. 4.80, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slānina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, sāpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 chilo fl. 2.20 până fl. —, cânepa fl. 40.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.75 până fl. 3.—, spirțul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 44 cr., carnea de vițel 36 până 44 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec 26 până 28 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Media, 16 Iulie. Grâu hectolitra fl. 6.— până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 5.— până fl. 5.30; săcara fl. 3.80 până fl. 4.10; orz — până fl. —; ovēsul fl. 2.50 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; semēnta de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.80; mēlaiul hectolitra fl. 14.— până fl. —; mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sēcāreana) fl. 40.— până fl. —; sēu brut 100 kilograme fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sēu vērșate fl. 54.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 68.— până fl. 70.—; slānina fl. 60.— până fl. 66.—; cânepa fl. 44.— până fl. 46.—; fēnul fl. 2.20 până fl. 2.50; sāpunul 100 bucăți fl. 26.— până fl. 36.—; spirțul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 42 până — cr.; carnea de vițel 40 până 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 16 Iulie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 35 cr. până 36.— cr., unguresci grei, tineri 37.— cr. până 38.— cr., de mijloc

39.— cr. până 39.1/2 cr., ușori 40.— cr. până — cr. marfă țerānească, grea — cr. până — cr., de mijloc 38.1/2 cr. până 39.— cr., ușoară 40.— cr. până — cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci, grei 37.— cr. până 38.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., ingrașāți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la garā.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 16 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.20 până 8.75, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—97 Kilo fl. 8.— până 8.65, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.65, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.20.

Sēcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.02
Ord (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.80 până 6.50; (de berārie) 62—84 Kilo fl. 7.60 până 9.50.

Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.— până 6.05; de alt soi fl. 5.95 până 6.—.

Bursa de Budapesta
din 17 Iulie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	98.15
" " hārtie " 5%	92.10
Împrumutul căilor ferate ung.	148.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	109.—
Bonuri rurale ung.	102.—
" " cu cl. de sortare	101.50
" " bānățene-timșene	101.20
" " cu cl. de sortare	101.—
" " transilvane	101.—
" " croato-slavone	101.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.50
Renta de hārtie austriacă	82.—
" " argint austriacă	82.50
" " aur austriacă	108.75
Losurile austr. din 1860	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare	872.—
" " de credit ung.	287.40
" " " austr.	283.30
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.88
Napoleon-d'ori	9.89
Mārci 100 imp. germāne	61.30
Londra 10 Livres sterlinge	125.—

Bursa de Viena
din 17 Iulie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	98.10
" " hārtie " 5%	91.—
Împrumutul căilor ferate ung.	148.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonuri rurale ung.	102.25
" " cu cl. de sortare	101.75
" " bānățene-timșene	101.75
" " cu cl. de sortare	101.50
" " transilvane	101.75
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	119.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.75
Rentă de hārtie austriacă	82.15
" " argint austriacă	83.05
Rentă de aur austriacă	108.60
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncei austro-ungare	869.—
" " de credit ung.	287.—
" " " austr.	282.70
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.88
Napoleon-d'ori	9.89
Mārci 100 imp. germāne	61.30
Londra 10 Livres sterlinge	124.90

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 16 Iulie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	vënd.	93.—
" Rur. conv. (6%)	"	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	296.—	"
Banca națională a Romāniei	"	1280.—	"
Împr. oraș. Bucuresci	"	30.—	31.—
Credit mob. rom.	"	185.—	"
Act. de asig. Naționala	"	234.—	"
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	89.1/4
Societ. const.	"	239.—	230.—
Schimb 4 luni	"	—	34.—
Aur	"	10.40	"

Un bun corector,
cunoscător de tustrele lim-
bile patriei, se primesce la
Institutul tipografic.

[161] 3

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
în Sibiu,
fundată în anul 1868

asigurează pe lunga condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobillii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

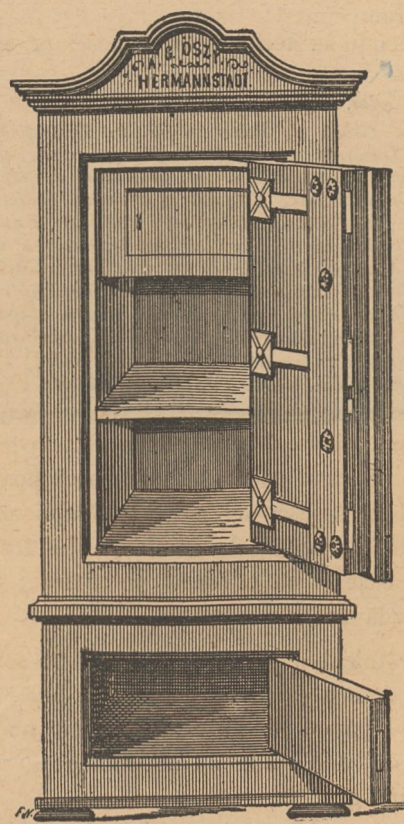
Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1881 fl. 427,157.49	în a. 1869—1881 fl. 282,919.87
în a. 1882 " 54,792.92	în a. 1882 " 32,382.04
în a. 1883 " 34,761.25	în a. 1883 " 32,843.10
în a. 1884 " 24,778.08	în a. 1884 " 40,084.13
Suma fl. 541,549.74	Suma fl. 388,229.14

929.778 fl. 88 cr.

Conform bilanțului pentru 1884 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
555.114 fl. 63 cr.

➡ Prospecte și formulare se dau gratis. ➡

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI
sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot deschide numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai efin, decât fabricatele de acest soi ale altor fabrici. Cassele se pot vedea în localul fabricii

➡ Sibiu, strada Neustift Nr. 9. ➡

Recunoscință publică.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevărește, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2'15 metri, în lățime de 1'38 metri) provădute cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chubb, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bună-tatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoscință.

Subserisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afară de atestatul de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoscință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.